

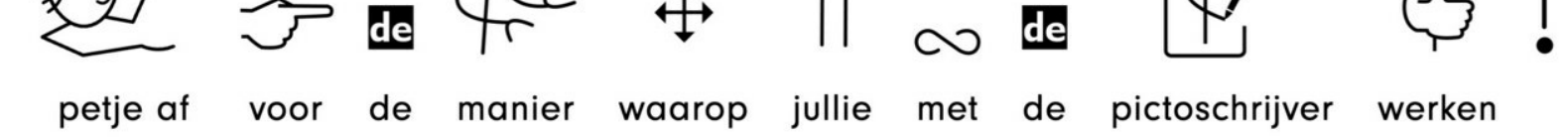

Laat je inspireren door de school waar het allemaal begon. De plek waar het 'visualiseren van tekst' aan de wieg stond van de Pictoschrijver. Nu, elf jaar later, brengen we opnieuw een bezoek aan MBS Eindhoven. We zijn verrast door wat we allemaal te zien krijgen en willen je met deze nieuwsbrief laten meegenieten. Het leest als een sprookje.

Leren van elkaar met picto's

Het was een heldere dag. We stonden vroeg op en reden in anderhalf uur tijd zonder files recht op ons doel af: MBS Eindhoven. Een school met ruim 300 leerlingen die allemaal extra zorg en aandacht krijgen, passend bij de leerproblemen die het leven op hun schouders heeft gelegd.

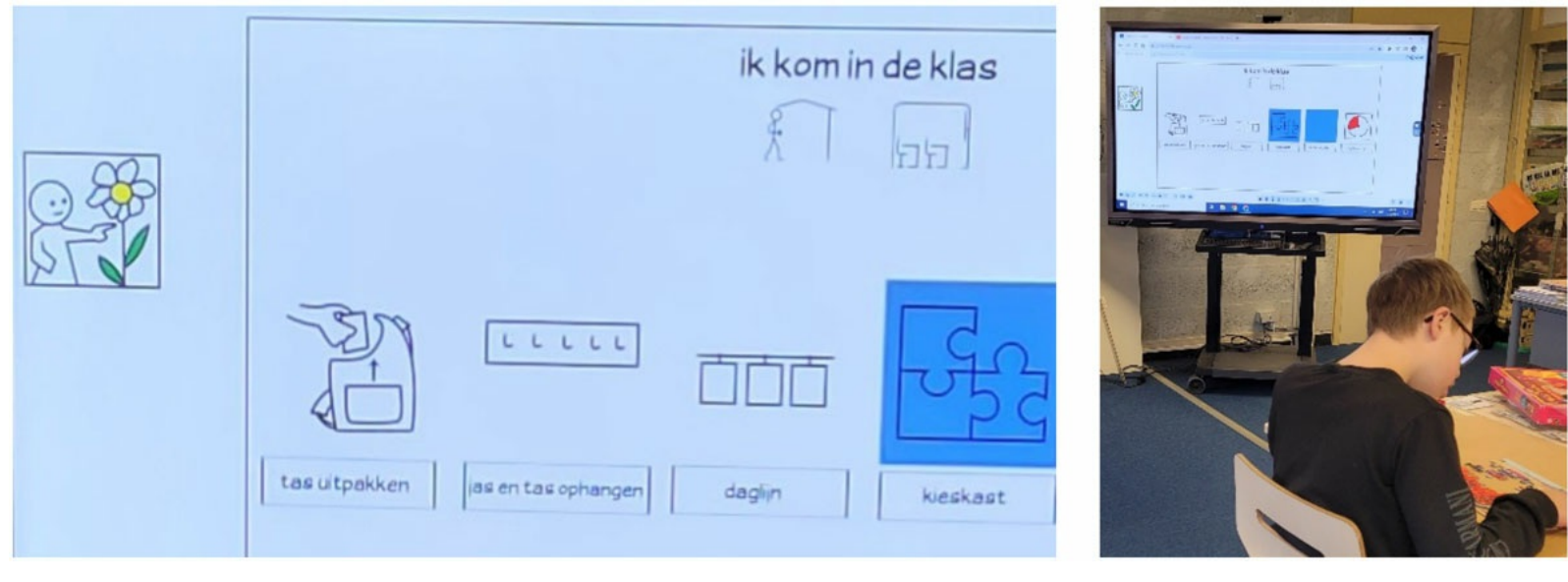
Renier, de programmeur van de Pictoschrijver en ik, ontwikkelaar van het Picto Semi Schrift, waren een dag te gast op de school waar het allemaal dertien jaar geleden begon. Men werkte er toen met Picto Word, een voorloper van de Pictoschrijver. Paula van Wasbeek, nog steeds bij de school betrokken, was blij met de komst van de Pictoschrijver, want hun Picto Word was aan vernieuwing toe. Vandaag kon Paula er helaas niet bij zijn. Maar de sfeer en het enthousiasme is in die dertien jaar niet veranderd.

Pluk de dag

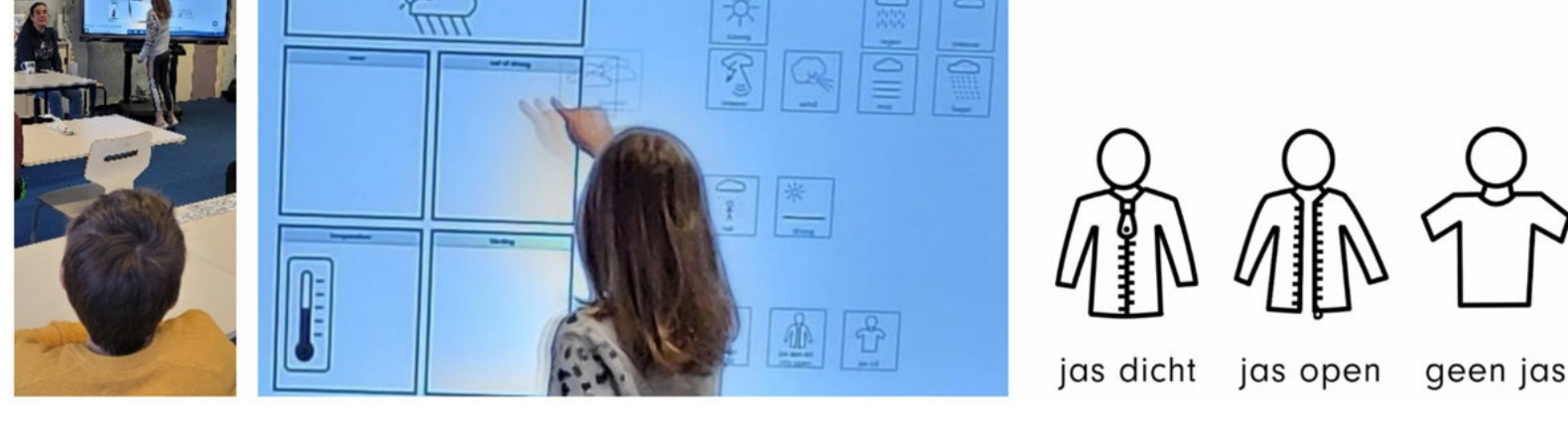
We starten ons bezoek in een klas met zeven leerlingen, de onderwijsassistent en juf Kim. Ze werkt sinds kort op deze school en heeft het hier erg naar haar zin: "Ik kan hier voluit leerkracht zijn want ik voel de vrijheid om mijn werk zelf in te vullen. Bij andere schooltypen is dat veel minder het geval".

De leerlingen die al waren binnengedruppeld zitten te puzzelen. Op het digibord staat met picto's aangegeven hoe de dag eruit zou zien: Pluk de dag!

Vervolgens worden de leerlingen welkom geheten. Of nee, juist omgekeerd! De beide juffen hangen eerst hun eigen foto op het aanwezigheidsbord. Om beurten komen daarna de leerlingen naar voren, hangen hun foto op, geven de juffen en alle andere leerlingen een hand en zeggen 'goede morgen Tim, goede morgen Elze', enzovoort.

Daarna wordt het weer besproken: Wind of regen? Koud of warm? Doe je straks in de pauze je jas aan, open of uit?

De leerlingen krijgen met behulp van het digibord grip op de tijd en de activiteiten dankzij de dagpicto's. Ze oefenden meteen ook maar de begrippen morgen en overmorgen. Daarna mogen ze op het pictobord met losse pictoplaatjes hun eigen daglijn invullen.

Iedere leerling vult zijn eigen daglijn in.

Overall in school hangen picto's.

Een nieuw picto leren lezen

We gaan naar juf Mendy die het picto 'fietsen' introduceert met de didactiek*) uit 'Zeggen wat je ziet', met behulp van 'Nijntje op de fiets' en een leervideo met bijpassend liedje. Vervolgens wordt op het digibord razendsnel en door elke leerling het picto 'fietsen' opgezocht. De les wordt afgesloten met een werkblad vol pictozinnen.

Samen sta je sterk

Mooie pictobladen zagen we ook bij juf Tanita. Tanita is lid van de werkgroep 'visualisatie' die bestaat uit de communicatiedeskundige, logopedisten, leraarondersteuners en assistenten. Het is immers belangrijk dat er steeds één lijn getrokken wordt. Dat gaat bijvoorbeeld over de voorkeur voor bepaalde picto's. Renier stelt voor een optie toe te voegen waarbij de school zelf haar favoriete picto's kan aangeven met bijvoorbeeld een sterretje. Het idee wordt meteen omarmd. De werkbladen van Tanita bevatten naast picto's ook foto's en plaatjes uit andere programma's. Het is prachtig leermateriaal maar kan om die reden niet met andere scholen worden gedeeld. Dat is wel jammer.

Communicatief pictolezen

Logopedist Esther leert ons hoe je met de Pictoschrijver leerlingen kunt helpen met concrete zinnen een eigen verhaal te maken. Dat gaat zo: De leerling zegt een woord, Esther maakt er een zin van en zet die om in pictotaal. Zin voor zin visualiseren ze zo zijn verhaal. Dan wordt de hele tekst gepresenteerd en gelezen. Een knap staaltje pedagogische logopedie! Esther vertelt: "Hij heeft via Pictoschrijver gezien dat zijn 'zinnen' meestal uit één plaatje dus uit één woord bestaan. Samen hebben we hiervan steeds volledige zinnen gemaakt met een onderwerp en persoonsvorm. Door dit te visualiseren leert hij volledige zinnen te maken."

Relatie met andere producten

Esther vertelt ook waarom ze ons gevraagd had het picto Felix toe te voegen aan de Pictoschrijver. Felix is het robotpersonage van [Happybots](#) dat leerlingen helpt bij het omgaan met emoties. Ook leerden we over de invloed van picto's op het rekensysteem [Numicom](#).

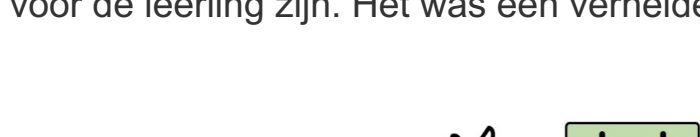
Dat de Pictoschrijver heeft geholpen bepaalde onderdelen van de ComVoortest betrouwbaarder af te nemen is iets waar andere scholen met leerlingen die nog niet kunnen lezen vast graag meer van zouden willen weten...

Rust in je hoofd

Tenslotte laat communicatiedeskundige en logopedist Marion ons kennismaken met een wel heel bijzondere toepassing van de Pictoschrijver, namelijk hoe leerlingen door zelf verhalen te schrijven rust in hun hoofd kunnen creëren.

We zien hoe een jongen van veertien jaar zelf zinnen maakt met de Pictoschrijver. Hij heeft er zichtbaar plezier in. Op mijn vraag waarom je een leerling die kan lezen en schrijven met picto's laat werken krijgen wij dit antwoord: "Deze jongen spreekt zijn zinnen snel achter elkaar uit en is daardoor soms moeilijk te volgen. Het werken met de Pictoschrijver maakt zijn zinnen concreet, ook in zijn denken. We leren hem letterlijk om achter elke zin een punt te zetten. Daardoor worden zijn zinnen afgebakend en wordt het ook voor hemzelf een helder verhaal. Dat geldt ook voor een andere VSO leerling die op maandag met een hoofd vol ervaringen op school komt. Zij mag daarom altijd eerst 'haar weekend' als verhaal met de Pictoschrijver maken. Daarna kan zij haar verhaal vertellen en is er rust in haar hoofd zodat ze daarna gewoon mee kan doen in de les".

Nu begrijp ik als picto-ontwikkelaar nog beter waarom er zo vaak gevraagd wordt naar picto's van woorden uit het normale leven, woorden die niks met onderwijs te maken lijken te hebben. De Pictoschrijver is meer dan enkel gereedschap voor de leerkracht, het kan ook gereedschap voor de leerling zijn. Het was een verhelderende dag.

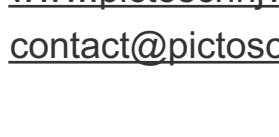
Met dank aan het geweldige team van de MBS Eindhoven,

Trijntje de Wit, ontwikkelaar van het Picto Semi Schrift

Stichting Picto Nederland

www.pictoschrijver.nl

contact@pictoschrijver.nl

Picto Nederland

Kijk ook even op:

[lezenmoetjedoel.nl](#)

[pictoboekenclub.nl](#)

Wilt u ook een schoolbezoek van het team Pictoschrijver?

Laat het ons weten via contact@pictoschrijver.nl.

*) Meer informatie over leren pictolezen: [Zeggen Wat Je ziet](#)

Meer informatie over Felix: [Happybots](#). Zie ook: [Numicom](#)

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}. • Als u geen e-mails meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u nieuwsbrief@pictoschrijver.nl toe aan uw adresboek.

